

Prameny a literatura

Prameny

- Archiv hl. města Prahy – fond Magistrát hl. města Prahy, Spolkový katastr
Archiv hl. města Prahy – fond Magistrát hl. města Prahy, Presidium
Archiv hl. města Prahy – Sbírka výročních zpráv
Národní archiv – fond Junák
Národní archiv – Zemský úřad v Praze
Rakouský státní archiv – knihovna, Die militärische Jugendausbildung in den Vereinigten Staaten, England, Frankreich und Polen. AV-Br/4125, s. 1–12
Rakouský státní archiv – fond Ministerstvo kultu a vyučování 1848–1918
Státní okresní archiv Liberec – fond Spolek Rada rodičů a přátel skautů
Státní okresní archiv Liberec – fond Skautský oddíl Ještěd (Pfadfinder)
Státní okresní archiv Litoměřice se sídlem v Lovosicích – fond Wandervogel Litoměřice
Státní okresní archiv Jihlava – fond Rakouští Tažní ptáci Jihlava (Wandervogel)
Státní okresní archiv Jihlava – fond Svaz katolických skautů sv. Jiří – místní skupina Jihlava

Dobové časopisy

- Burschen heraus
Junák
Skaut Průkopník
Sudetendeutscher Wandervogel

Literatura

- Albricht, Gerhard – Christ, Hans – Hockel, Wolfram: *Deutsche Jugendbewegung im Südosten*. Ernst & Gieseking, Bielefeld 1969.
Beckmannová, Käthe: *Děti jsou květy života. Vzpomínky na hnutí Rudých průkopníků*. Mladá Fronta, Praha 1962.
Bergson, Henry: *Vývoj tvořivý. Otázky a názory XLV*. Jan Laichter, Praha 1919.

- Biman, Stanislav – Dušková, Sabina: *Kdo byl kdo v Říšské župě Sudety 1938–1945. Biografická příručka, sv. 1 A–B*. Albis international, Ústí n. Labem 2003.
- Biman, Stanislav – Malíř, Ladislav: *Kariéra učitele tělocviku*. Severočeské nakladatelství, Liberec 1983.
- Blüher, Hans: *Wandervogel. Geschichte einer Jugendbewegung*. Dipa Verlag, Frankfurt am Main 1976.
- Blusz, Krzysztof: *Ewolucja modelu wychowania skautingu w harcerstwie 1909–1945*. Harcerska oficyna wydawnicza, Krakow 1988.
- Böhnel, Richard – Staňková, Eva – Vozobule, Jaroslav: *Mládí světa. Stručný slovník k dějinám a současnosti mládežnického hnutí*. Mladá fronta, Praha 1983.
- Bosco, Teresio: *Don Bosko*. Řím 1989.
- Broklová, Eva: *Politická kultura německých aktivistických stran v Československu 1918–1938*. Nakl. Karolinum, Praha 1999.
- Břečka, Bruno: *Kronika čs. skautského hnutí do roku 1990*. Brněnská rada Junáka, Brno 1999.
- Butler, Rupetr: *Hitlerova mladá garda. Dějiny Hitlerjugend*. Columbus, Praha 1997.
- Cohen, Gary B.: *Němci v Praze 1861–1914*. Nakl. Karolinum, Praha 2000.
- Čelovský, Boris: *So oder so. Řešení české otázky podle německých dokumentů 1933–1945*. Sfinga, Ostrava 1995.
- Deutsche Jugend in Böhmen 1918–1938. Beiträge des Waldkraiburger Kolloquiums*, ed. Peter Becher, Rief-Druck und Verlag Benediktbeuern 1993.
- Dilthey, Wilhelm: *Uvedení ve vědy duchové. Pokus položit základ ke studiu společnosti a dějin*. Nakl. Rozhledy a Spolek českých právníků Všechno, Praha 1901.
- Fiedler, Gudrun: *Jugend im Krieg*. Verlag Wis. und Politik, d. Archiv der Deutschen Jugendbewegung – sv. 6, 1989.
- Fux, Manfred: *Geschichte der Österreichischen Pfadfinderbewegung. Von den Anfängen bis zum „Jamboree der Einfachheit“ (1912–1951)*. Wien: Dom-Verlag (1971) XXIV.
- Giesecke, Hermann: *Vom Wandervogel bis zur Hitlerjugend. Jugendarbeit zwischen Politik und Pädagogik*. München, Juventa-Verlag 1981, 1. u. 2. Teil.
- Gintel, Allan (ed.): *Žahrady pozemských radostí. Pohled z dějin výchovy v přírodě*. Gasset, Praha 2019.
- Goodrick-Clarke, Nicolas: *Okultní kořeny nacismu, Tajné árijské kultury a jejich vliv na nacistickou ideologii*. Eminent, Praha 2005.
- Hahnová, Eva – Hahn, Hans Henning: *Sudetoněmecká vzpomínání a zapomínání*. Votobia, Praha 2002.
- Hansen, Walter: *Das große Pfadfinderbuch*. Ueberreuter, Wien – Heidelberg 1979.
- Hanuš, Radek – Jirásek, Ivo: *Výchova v přírodě*. Univerzita Palackého v Olomouci, Fakulta tělesné kultury, Olomouc 1996.
- HJ. im Dienst. Ausbildungsvorschrift für die Ertüchtigung der deutschen Jugend, ed. von der Reichsjugendführung. Verlag Bernard u. Graefe, Berlin 1936.
- Hoensch, Jörg K.: Othmar Spann, Kameradschaftsbund a Sudetoněmecká vlastenecká fronta. *Dějiny a současnost* 5/99, s. 31–35.
- Hoensch, Jörg K.: Der Kameradschaftsbund, Konrad Henlein und die Anfänge der Sudetendeutschen Heimatfront, in: *Mentalitäten – Nationen – Spannungsfelder. Studien zu Mittel- und Osteuropa im 19. und 20. Jahrhundert. Beiträge eines Kolloquiums zum 65. Geburtstag von Hans Lemberg*, ed. Eduard Mühle, Verlag Herder-Institut, Marburg 2001.
- Hoensch, Jörg K.: Othmar Spann, Kameradschaftsbund a Sudetoněmecká vlastenecká fronta. *Dějiny a současnost* 5/99, s. 31–35.
- Jelínek, Tomáš: Německý skauting v Praze, in: *Češi a Němci ve světě tělovýchovy a sportu / Die Deutschen und Tschechen in der Welt des Turnen und des Sports*, usp. Marek Waic, Nakl. Karolinum, Praha 2004, s. 107–113.

- Jelínek, Tomáš: Německé „hnutí mládeže“ v Čechách, in: *Německé tělovýchovné a sportovní spolky v českých zemích a Československu*. Nakl. Karolinum, Praha 2008, s. 171–208.
- Jelínek, Tomáš: Pedagogická činnost A. B. Svojsíka, in: *Ročenka Ústředního skautského archivu*. Praha 2003, s. 4–19.
- Judd, Denis: *Imperium. Britská imperiální zkušenost od roku 1765 do současnosti*. Nakl. BBart, Praha 1999.
- Kakáč, Bohumil: *Kdo byl Eduard Štorch*. Albatros, Praha 1986.
- Kasper, Tomáš: *Německé reformně pedagogické hnutí (hnutí mládeže a školská reforma) v Československu v letech 1918–1933*. Disertační práce. FFUK, Praha 2005.
- Kasper, Tomáš: *Německé venkovské výchovné ústavy – analýza reformně pedagogického konceptu a příklad Svobodné školní obce v Litoměřicích v meziválečné ČSR*. Univerzita Karlova v Praze – Pedagogická fakulta, Praha 2008.
- Kasper, Tomáš: *Německé mládežnické hnutí a spolky mládeže v ČSR v letech 1918–1933*. Academia, Praha 2016.
- Klofáč, Jaroslav – Tlustý, Vojtěch: *Soudobá sociologie*. Praha 1965.
- Kňap, Jaroslav: *Vznik českého skautingu a jeho vývoj do roku 1938*. Diplomová práce. FTVS UK, Praha 1993.
- Komenský, Jan Amos: *Didaktika veliká*. Nakl. Dědictví Komenského, Praha 1905, úvod J. V. Nováka.
- Kössl, Jiří – Štumbauer, Jan – Waic, Marek: *Vybrané kapitoly z dějin tělesné kultury*. Nakl. Karolinum, Praha 2004.
- Křen, Jan: *Konfliktní společenství. Češi a Němci 1780–1918*. Academia, Praha 1990.
- Laštovka, Marek – Laštovková, Barbora – Rataj, Tomáš – Ratajová, Jana – Třikač, Josef: *Pražské spolky. Soupis pražských spolků na základě úředních evidencí z let 1895–1990*. Scriptorium, Praha 1998.
- Ledvinka, Václav: *Urania a Vančurův dům. Poznámka k činnosti německých spolků v Praze v meziválečném období*, in: *Documenta Pragensia* č. XVIII. Od středověkých bratrstev k moderním spolkům. Sborník příspěvků z 17. vědecké konference Archivu hlavního města Prahy. Archiv hlavního města Prahy, Scriptorium, Praha 2000.
- Luh, Andreas: *Der Deutsche Turnverband in der Ersten Tschechoslowakischen Republik. Vom völkischen Vereinsbetrieb zur volkspolitischen Bewegung*. R. Oldenbourg Verlag, München 2006.
- Macháček, Pavel: *Cesta Čechů a Němců ke dnešku*. Aventinum, Praha 2002.
- Martinovský, Jan: *Katolický skauting. Ústředí katolických skautů junáků v zemi Moravskoslezské*, Brno 1937.
- Němcová, Božena: *Pan učitel a další povídky*. St. pedagogické nakladatelství, Praha 1974.
- Neuman, Jan a kol.: *Překážkové dráhy, lezecké stěny a výchova prožitkem*. Portál, Praha 1999.
- Neuman, Jan: *Dobrodružné hry a cvičení v přírodě*. Portál, Praha 1998.
- Neuman, Jan – Brtník, Jiří – Doubalík, Petr – Šafránek, Jiří – Vomáčko, Ladislav – Vomáčková, Soňa: *Turistika a sporty v přírodě*. Portál, Praha 2000.
- Němec, Jiří: *Eduard Winter v německém dějepisectví v protektorátu. Biografická studie o kariéře, přizpůsobení a politické podřízenosti historiografie*. Disertační práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Brno 2007.
- Nonni: *Skautská a jí příbuzná literatura československá a cizí. Pokus o bibliografii*. Nakl. A. Píša, Brno 1938.
- Pávková, Jiřina – Hájek, Bedřich – Hofbauer, Břetislav – Hrdličková Vlasta – Pavlíková, Anna: *Pedagogika volného času. Teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času*. Portál, Praha 1999.
- Pelcová, Naděžda: *Wilhelm Dilthey. Základy filosofie prožitku*. Křeace, Praha 2000.

- Pešek, Jiří: *Od aglomerace k velkoměstu. Praha a středoevropské metropole 1850–1920*. Scriptorium, Praha 1999.
- Peiffer, Lorenz (ed.): *Illustrierte Geschichte der Deutschen Turnerjugend*. Klartext Verlag, Essen 1992.
- Plajner, Rudolf: *Úsvit českého junáctví. Zavátou junáckou stezkou I*. Junácká edice, Praha.
- Pribich, Kurt: *Logbuch der Pfadfinderverbände in Österreich*. Eigenverlag Pfadfinder-Gilde Österreichs, Wien 2004.
- Randák, Jan – Krško, Jan – Mareš, Jan – Pohunek, Jan – Špringl, Jan: *Putování za obzor. Tramping v české společnosti 1918–1989*. Nakl. NLN, Praha 2020.
- Randák, Jan – Krško, Jan – Mareš, Jan – Pohunek, Jan – Špringl, Jan: *Český tramping v časech formování a rozmachu*. Academia, Praha 2020.
- Schmid-Egger, Hans; Nittner, Ernst: *Staffelstein. Jugendbewegung und katholische Erneuerung bei den Sudetendeutschen zwischen den Großen Kriegen*. Aufstieg-Verlag.
- Secká, Milena: Americký klub dam a jeho charitativní činnost, in: *Reflexe a sebereflexe ženy v české národní elitě 2. poloviny 19. století. Sborník příspěvků z konference uspořádané ve dnech 23.–24. 11. 2006 Národním archivem ve spolupráci s Archivem hlavního města Prahy*. Scriptorium, Praha 2007, s. 205–220.
- Seewann, Gerhard: *Österreichische Jugendbewegung 1900–1938. Die Entstehung der Deutschen Jugendbewegung in Österreich-Ungarn 1900 bis 1914 und die Fortsetzung in ihrem katholischen Zweig „Bund Neuland“ von 1918 bis 1938*. Bd. 1.2 Frankfurt a. M. Verl. (1974) XXV., s. 429–1002 (Quellen und Beiträge zur Geschichte der Jugendbewegung 15).
- Seifert, Miloš: *Přírodou a životem k čistému lidství. Příručka českých junáků s použitím Setonovy knihy „The Book of Woodcraft“ i jiných pramenů a za přispění Aug. Očenáška*. Nakl. Dědictví Komenského, Praha 1920.
- Seifert, Miloš: *Svitek březové kůry. Cesta k dokonalosti. S použitím knihy „Birch Bark Roll“ od Ernesta Thompsona Setona*. Nakl. B. Kočí, Praha 1925.
- Slepička, Pavel: Sport a česká společnost, in: *Sport, stát, společnost. Studijní materiály*. PhareTempus IB-JEP 13279-98, Praha 2000, s. 9–22.
- Smithová, Rylance: *Rekreační přehled Prahy. Pražský přehled sociálních institucí*. Díl IV., nakl. Ministerstva sociální péče RČS, Praha 1920.
- Somr, Miroslav: *Dějiny školství a pedagogiky*. St. pedagogické nakladatelství, Praha 1987.
- Störig, Hans Joachim: *Malé dějiny filosofie*. Karmelitánské nakl., Kostelní Vydří 2007.
- Stauda, Johannes: *Der Wandervogel in Böhmen 1911–1920*, díl I. a II, ed. Kurt Oberdorffer, Verlag Harwalik KG, Reitlingen 1975.
- Steiniger, Bohumil.: *Přehled dětských organizací v českých zemích (v 19. a 20. století). Příspěvek k historii dětského hnutí*. Liga lesní moudrosti, Praha 1975.
- Studenovský, Tomáš: *Rebel s hlavou v oblacích. Miloš Seifert (1887–1941) život a dílo*. Liga lesní moudrosti, Praha 2017.
- Studenovský, Tomáš: *S modrou oblohou za temnými mraky. Woodcraft u nás 1938–1968*. Liga lesní moudrosti, Praha 2020.
- Stuna, Stanislav: *Vycházky – putování. Příručka podle nových osnov pro tělesnou výchovu na národních školách Československé republiky*. St. nakl. v Praze, Praha 1927.
- Svoboda, Milan: *Hledání zaváté stezky. Z historie českého skautingu*. Leprez, Praha 1994.
- Svojsík, Antonín Benjamin: *Žáklady junáctví. Návod pro výchovu české mládeže na základě systému sira R. Baden-Powella „Scouting“ a za laskavého přispění četných odborníků*. J. Springer, Praha 1912.
- Sýkora, Jan – Sýkorová, Zuzana: *Žážitkové kursy jako nástroj pedagoga volného času*. Gaudeamus, Hradec Králové 2006.
- Šantora, Roman – Nosek, Václav – Janov, Slavomil – Dostál, Václav (ed.): *Skautské století. Dobrodružný příběh 100 let českého skautingu*. Junák–TDC, Mladá fronta, Praha 2012.

- Šebek, Jaroslav: *Mezi křížem a národem. Politické prostředí sudetoněmeckého katolicismu v meziválečném Československu*. Centrum pro studium demokracie a kultury, Brno 2006.
- Šolle, Zdeněk: *Vojta Náprstek a jeho doba*. Felis, Praha 1994.
- Štorch, Eduard: *Dětská farma. Eubiotická reforma školy*. Pedagogická práce sv. III., Spisů Dědictví Komenského č. 286, nakl. Dědictví Komenského v Praze a v Brně 1929.
- Things All Scouts Should Know. A Collection of 313 Illustrated Paragraphs of Useful Information, specially selected for the use of Boy Scouts*. C. Arthur Pearson Lmt., London 1919.
- Thořová, Věra: *Ž historie školství v obvodu Prahy 6*. Obvodní kulturní dům v Praze 6, Praha 1983.
- Tříška, Josef: *Administrativa na školách obecných a měšťanských*. St. nakladatelství v Praze, Praha 1935.
- Uherek, Zdeněk: Pražané v kontaktu v příměstském zázemím, *Lidé města – Pražané jiní – druzí – cizí* 1/1992, s. 43–53.
- Váňa, Josef: *Dějiny pedagogiky*. Slov. pedagogické nakl., Bratislava 1971.
- Velké postavy západního myšlení, Slovník myslitelů*, ed. I. P. McGreal, Prostor, Praha 1999.
- Waic, Marek – Kössl, Jiří: *Český tramping 1918–1945*. Nakl. Práh a Ruch, Praha – Liberec 1992.
- Waic, Marek (ed.): *Německé tělovýchovné a sportovní spolky v českých zemích a Československu/ Deutsche Turn- und Sportvereine in den Tschechischen Ländern und in der Tschechoslowakei*. Nakl. Karolinum, Praha 2008.
- Waic, Marek: *Tělovýchova a sport ve službách české národní emancipace*. Nakl. Karolinum, Praha 2013.
- Zedníčková, Jitka: *Federace československého skauta*. Diplomová práce. FTVS UK, Praha 1996.
- Zimmermann, Volker: *Sudetští Němci v nacistickém státě. Politika a nálada obyvatelstva v říšské župě Sudety (1938–1945)*. Argo, Praha 2001.